ظریف: نمی‌گذاریم به روابط ایران و عراق آسیب برسانند

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان در سفری که هفته قبل به عراق داشت در گفت‌وگو با خبرنگار جام جم با اشاره به دور جدید سفرهای منطقه‌ای خود گفت: ما منتظر کشورهای اروپایی نیستیم و کار خودمان را انجام می‌دهیم. بر همین اساس چند روز قبل به هند رفتیم و پس از آن نیز سفر به عراق را در دستور کار قرار دادیم. ظریف با اشاره به برگزاری این سفر به فاصله کوتاهی پس از تغییرات سیاسی در عراق گفت: برخی تلاش کرده‌اند به روابط بین دو کشور آسیب بزنند اما با درایت مسؤولان دو کشور توفیقی در این مسیر نداشتند.
وی افزود: بخش خصوصی ما در سال‌های گذشته همواره نقش فعالی در بازسازی عراق داشته است و روابط بسیار قوی تجاری بین ایران و عراق وجود دارد. ظریف همچنین در تمامی دیدارها و همایش‌ها بر اشتراکات فراوان میان دو کشور تاکید کرد و از اهمیت روابط اقتصادی ایران و عراق و ضرورت ایجاد تسهیلات در این زمینه سخن گفت.

گزارش جام جم از روابط رو به گسترش ایران و عراق:

نگاه به شرق؛ دیر اما درست

سفیر ایران در عراق در گفت‌وگو با جام جم خواستار حمایت دولت از سرمایه‌گذاران ایرانی در عراق شد

فرصت طلایی پیمانکاران ایرانی در عراق

جمهوری اسلامی ایران از نفوذ بالایی در عراق برخوردار است و همواره روابط خوبی میان ملت‌های دو کشور برقرار بوده است. این روابط در سال‌های گذشته با تحولاتی که در منطقه به وقوع پیوست شکل ویژه‌ای پیدا کرد و ایران در مقابله با تروریسم، تمام قد در کنار مردم عراق ایستاد. ایرج مسجدی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در بغداد در گفت‌وگو با جام جم از روابط دو کشور در دوران پساداعش می‌گوید.

روابط ایران و عراق به لحاظ همبستگی‌های جغرافیایی، فرهنگی، مذهبی و... روابط ویژه‌ای است و فارغ از ارتباط دولت‌ها، مردم دو کشور تعاملات تنگاتنگی با یکدیگر دارند. با وجود همه اینها گاهی اوقات شاهد تلاش‌هایی برای تخریب روابط دو کشور هستیم. ریشه این تلاش‌ها کجاست؟

در مقاطعی که مشکلاتی به وجود می‌آید، این مشکلات بعضا مربوط به جریانات سیاسی و گاهی نیز مربوط به دشمنانی است که علاقه‌ای به روابط دو کشور و مردم ایران و عراق ندارند.

طرح‌هایی که از سوی شرکت‌های ایرانی برای بازسازی عراق در حال اجراست، چقدر برای ایرانیان اشتغالزایی داشته است؟

تعدادی از پیمانکاران ایرانی که در عراق پروژه دارند نیروهای محلی ایرانی یا نیروهایی که از ایران به آنجا می‌روند یا عراقی‌ها را به‌کار می‌گیرند. به عنوان مثال در نیروگاه تولید برق که در حال ساخت آن در شمال بصره در منطقه رمیله هستیم نزدیك به هزار ایرانی و عراقی مشغول فعالیت هستند.

چند شرکت ایرانی در عراق مشغول اجرای طرح‌های عمرانی هستند؟

۷۹۰ شرکت ایرانی پروژه‌های عمرانی را در عراق اجرا می‌کنند که سقف قراردادهای آنها بالغ بر هشت میلیارد دلار است. البته ظرفیت بیشتری نیز در اختیار داریم چراکه شرکت‌های توانمند و با قابلیت بسیاری وجود دارند که اگر دولت از نظر قدرت سرمایه‌گذاری، آنها را مورد حمایت قرار دهد می‌توانند پروژه‌های بیشتری در عراق داشته باشند.

گفته می‌شود برخی مطالبات ایران در زمینه صادرات برق و گاز به عراق، پرداخت نشده است. علت تاخیر عراق در پرداخت بدهی‌ها به ایران چیست؟

جمهوری اسلامی ایران بابت این صادرات بخشی از مبالغ را از عراق طلب دارد، مانند این است که به فرض مثال با کسی به میزان ده هزار تومان معامله کرده باشیم و ۸۰۰۰ تومان را پرداخت کرده و ۲۰۰۰ تومان باقی مانده باشد. عراقی‌ها خود را متعهد به پرداخت بدهی می‌دانند، در همین جلسات اخیر در سفر وزرای نیرو و نفت همچنین در سفر آقای ظریف به عراق مسؤولان این کشور اعلام کرده‌اند بدهی‌های ایران را به صورت کامل پرداخت و تسویه می‌کنند. البته ممکن است شرایط به گونه‌ای نباشد که بتوانند یکجا پرداخت کنند و امکان دارد موجودی کافی نداشته باشند و وزارت دارایی آنها برای این مبلغ اعتباری قائل نشده باشد و به این ترتیب بخشی از بدهی را یك ماه و بخش دیگر را ماه بعدی پرداخت کنند.

در هر حال این نوع اقدامات مبادله و همکاری اقتصادی است، مانند پیمانکاری که بخشی از پول را ابتدا گرفته و بخش دیگر را همزمان با پیشرفت کار دریافت می‌کند. لذا عراق در زمینه پرداخت مطالبات ما بابت صادرات گاز و برق مشکلی ندارد و ممکن است صرفا مقداری تاخیر صورت گیرد. این کشور بدهی خود را قبول داشته و قطعا با ایران تسویه خواهد کرد.

مدتی قبل اعلام کرده بودید دیگر مستشار نظامی در عراق نداریم. این مساله چقدر با فشارهایی که آمریکایی‌ها بر مقامات عراقی می‌آورند مرتبط است؟

جمهوری اسلامی ایران به درخواست دولت عراق و در هر زمینه‌ای که آنها علاقه‌مند باشند و درخواست کنند به آنها کمك کرده و می‌کند. این همکاری ممکن است نظامی باشد مانند مقطع جنگ با داعش یا ممکن است همکاری اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی باشد. بنابراین روابط دو کشور براساس نیاز طرف مقابل شکل می‌گیرد. در زمان جنگ عراق با داعش، تصمیم مشترك مبنی بر همکاری جدی نظامی و حضور ما برای از بین بردن داعش اتخاذ شد، طبیعتا در مقطعی این نیاز کم شده یا از بین می‌رود و با توجه به مقتضیات، ما هم سازماندهی خود را تنظیم می‌کنیم. اما آنچه مهم است علاقه دو کشور بر همکاری مشترك است.

از نقش سردار سلیمانی در مبارزه با داعش در عراق و جایگاه وی در میان مردم عراق می‌گویید؟ اگر خاطره ناگفته‌ای از وی دارید نیز بفرمایید.

سردار سلیمانی دوست و برادرم است. سال‌های بسیاری با یکدیگر همرزم و همکار بودیم و ایشان همیشه فرمانده من بود. افتخار داشتم در خدمت وی باشم، البته خاطرات زیادی از ایشان دارم اما اجازه بدهید روی مورد خاصی تکیه نکنم و کلی بگویم که سردار امروز متولی پرونده عراق است. وی باتدبیر و فداکار بوده و خدمت به مردم ایران و عراق مهم‌ترین هدف ایشان است. سردار سلیمانی تحقق فرامین و تدابیر رهبری همچنین سیاست‌های ایران را جزو دستور کار خود می‌داند و برای تحقق آن حاضر است حتی جان خود را فدا کند. ایشان فرزند انقلاب اسلامی و اسوه مجاهدت و ایثار و به حق، لقب شهید زنده برای وی مناسب است. هر چند که وی مدیریت صحنه را بر عهده دارد اما در چارچوب سیاست‌ها و تدابیری که نظام ترسیم کرده است عمل می‌کند.

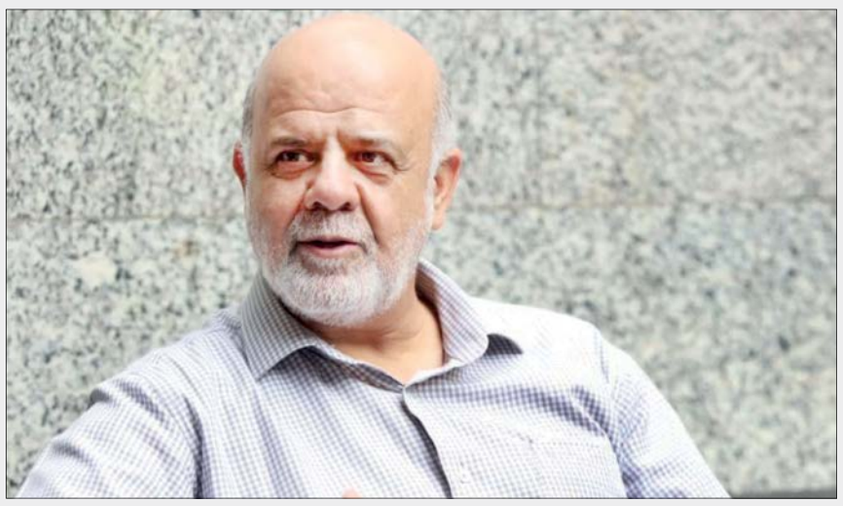

سفیر ایران در عراق:
۷۹۰ شرکت ایرانی پروژه‌های عمرانی را در عراق اجرا می‌کنند که سقف قراردادهای آنها بالغ بر هشت میلیارد دلار است. که اگر دولت از نظر قدرت سرمایه‌گذاری، آنها را مورد حمایت قرار دهد می‌توانند پروژه‌های بیشتری در عراق داشته باشند

غلامرضا انصاری، معاون اقتصادی وزیر خارجه در گفت‌وگو با جام جم:

همسایگان در حال رقابت بر سر بازار عراق هستند

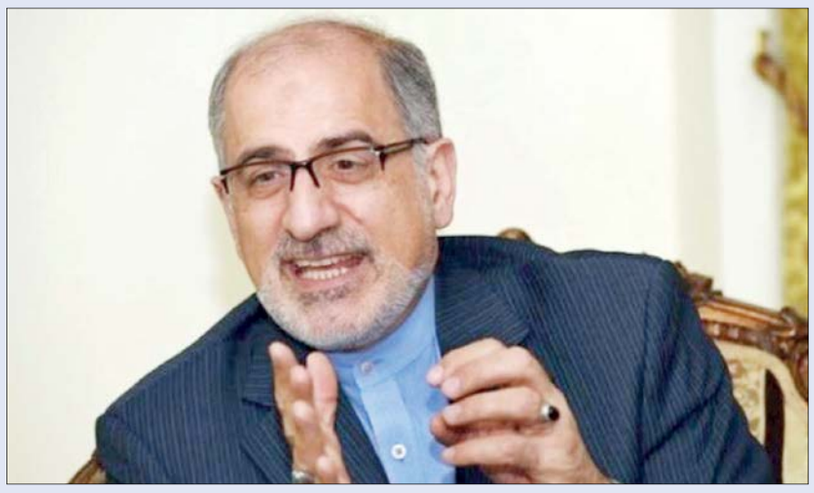

در ارتباط با اهمیت بازار عراق و رقابت‌های موجود در آن همچنین مشکلات موجود در این مسیر گفت‌وگویی با غلامرضا انصاری، معاون اقتصادی وزیر خارجه که در سفر اخیر محمدجواد ظریف به عراق، وی را همراهی می‌کرد، انجام داده‌ایم.

حفظ بازار عراق در شرایط فعلی چقدر برای جمهوری اسلامی ایران اهمیت دارد و چه اقداماتی برای این موضوع مهم در حال انجام است؟

روابط ایران و عراق بسیار تاریخی، ویژه و عمیق است. روابط دو کشور با توجه به وابستگی‌ها و همبستگی‌های دینی و فرهنگی ویژگی‌های خاصی دارد، خوشبختانه رابطه سیاسی ایران و عراق از زمان سقوط صدام تاکنون روز به روز محکم‌تر و عمیق‌تر شده و معتقدم امروز در بهترین شرایط خود قرار دارد. در عین حال ظرفیت‌ها به‌خصوص در حوزه سیاسی بسیار بیشتر از این است و امیدواریم بتوانیم با همه جانبه کردن روابط تحکیم بیشتری به آن بدهیم. همچنین روابط، اقتصادی دو کشور رو به رشد است و در بین همسایگان از سطح بسیار بالا و خوبی برخوردار است. همانطور که آمار نشان می‌دهد صادرات غیرنفتی ما میان همسایگان تقریبا در بهترین وضعیت است. صادرات انرژی در حوزه گاز و برق هم بسیار بالا و ویژه است و شاید بتوان پیش‌بینی کرد که حجم صادرات تا پایان امسال بین ده تا ۱۲ یا ۱۳ میلیاردر دلار باشد. با وجود مشکلات عدیده در زمینه صادرات کالاهای غیرنفتی و فنی مهندسی باید در نظر داشته باشیم که همه نوع فعالیت‌های اقتصادی با مشکلاتی مواجه است. تلاش ما و دولت عراق این است که راهکارهایی برای حل و فصل مشکلات پیدا کنیم.

به جز بحث صادرات، از چه فرصت‌های دیگری در بازار عراق می‌توان بهره برد؟

نقش خدمات فنی مهندسی در عراق از ویژگی‌های بالایی برخوردار است که نشان می‌دهد نقش ایران در عراق نه تنها کمك به ملت عراق در مبارزه علیه تروریسم بوده بلکه امروز که شرایط مقداری مناسب است حضور گسترده خدمات فنی مهندسی نشان می‌دهد مردم ایران علاقه‌مند هستند در زمان سازندگی نیز در کنار مردم عراق باشند. وضعیت صدور خدمات فنی مهندسی بسیار گسترده است، اما در عین حال ظرفیت‌ها بسیار بیشتر از این است و نیاز به زمان بیشتر و حمایت دولت دارد. بازار عراق بسیار ثروتمند و برای توسعه و کارهای سازندگی پر از نیاز است و خوشبختانه شرکت‌های ما الان حضور خیلی خوبی در آن بازار دارند که من قبل از این‌که از نزدیك ببینم باور نمی‌کردم شرکت‌های فنی مهندسی ما در طرح‌های بزرگ و خوب حضور داشته باشند و مطمئنا این شرکت‌ها با توانمندی بالایی که دارند می‌توانند طرح‌های بسیار بزرگ‌تری را بگیرند ولی طبیعتا به کمك و حمایت بیشتر دولت نیاز دارند.

در عالم سیاست هر گونه اقتداری باید به دستاورد سیاسی و اقتصادی تبدیل شود. ما چقدر توانسته‌ایم روابط و نفوذی را که در برخی کشورها داریم به دستاورد اقتصادی تبدیل کنیم؟ مثلا در مورد عراق با وجود ارتباط گسترده و دوستانه‌ای که با این کشور داریم، گفته می‌شود در حال حاضر ترکیه و عربستان در حال تسخیر بازارهای این کشور هستند. برای این مساله چه راهکاری دارید؟

بازار قوانین و مقررات خود را دارد ضمن این‌که اراده سیاسی نقش موثری در حضور در بازار دارد. ایران و عراق نزدیك به ۱۵۰۰ کیلومتر مرز مشترك دارند. بازار عراق بسیار ثروتمند و مورد توجه همه همسایگان و کشورهای دنیاست و امیدواریم بتوانیم با استفاده از ساز و کارهای مورد نیاز بازار، حضور فعالی در عراق داشته باشیم. اما بنده چنین تصوری از این‌که ممکن است فلان کشور بازار عراق را تسخیر کند ندارم.

در سال‌های اخیر سرعت رشد ما در این حضور بسیار بالا بوده و البته رقابت زیاد است. عراق بازار ثروتمند و بسیار مساعد با تقاضای بالاست و در نتیجه طبیعی است همه کشورها و همسایگان قصد رقابت در آن را داشته باشند.

چه راهکارهایی برای تسهیل بیشتر در زمینه تجارت با عراق می‌توان در نظر گرفت؟

یکی از موضوعاتی که در بخش تجاری به آن نیاز داریم، دفاتر مشاوره‌ای است. اتاق بازرگانی بویژه اتاق بازرگانی ایران و عراق تاکنون اقدامات خوبی انجام داده‌اند (از جمله مطالعه خیلی خوبی که روی بازار عراق و ظرفیت‌های آن انجام داده‌اند) اما در عین حال ما نیاز به دفاتری داریم که به صورت مستمر و تخصصی در مورد نحوه کار با بازار عراق به تجار ایرانی مشاوره بدهند.

از مشکلات موجود در حوزه تجارت با عراق به چه مواردی می‌توان اشاره کرد؟

یکی از مشکلات در حال حاضر پراکندگی اطلاعات بازار عراق است و چون تجربیات و مشاهدات تجار ایرانی مکتوب نشده و یك جا جمع نمی‌شود، طبیعتا اشتباهاتی که هر تاجری انجام می‌دهد تاجران دیگر هم ممکن است همان اشتباهات را تکرار کنند یا سردرگمی‌هایی که ممکن است در بعضی بخش‌ها داشته باشند. در حالی که این دفاتر مشاوره‌ای می‌توانند تجربیات کسانی را که در آنجا کار کرده‌اند، جمع‌آوری کرده و در اختیار تجار جدید قرار دهند تا کار با سرعت بیشتری پیش برود. بازار عراق یك بازار بسیار ثروتمند و تشنه کالای ایرانی است و لازمه آن این است که اتاق بازرگانی ایران و همچنین اتاق مشترك ایران و عراق توجه بیشتری برای هدایت بخش خصوصی داشته باشند. طبیعتا سفارتخانه‌ها و سرکنسولگری‌های ما نیز باید از نظر پرسنلی، بهتر تجهیز شوند تا بتوانند به این مجموعه‌ها کمك کنند.

معاون اقتصادی وزیر خارجه:
چنین تصوری که ممکن است فلان کشور بازار عراق را تسخیر کند ندارم

قباد طالبانی: همیشه از طرف ایران حمایت شده‌ایم

قباد طالبانی، فرزند جلال طالبانی رئیس جمهور فقید عراق است که در حال حاضر به عنوان معاون نخست‌وزیر اقلیم کردستان فعالیت می‌کند. او ۱۲ سال از عمر ۴۱ ساله خود را در مسؤولیت نماینده اقلیم کردستان در آمریکا مشغول بوده و ۱۶ فروردین ۱۳۹۱ از این مسؤولیت استعفا کرد. خبرنگار جام جم در سفری که همراه وزیر خارجه به اقلیم کردستان داشت، گفت‌وگوی کوتاهی با قباد طالبانی انجام داده است که می‌خوانید.

روابط ایران و کردستان در مقاطعی با فراز و نشیب‌هایی همراه بوده اما عمیق بودن این روابط مانع خدشه‌دار شدن آن شده است. چه عواملی باعث ریشه‌دار شدن این روابط شده است؟

ایران و کردستان عراق، روابطی بسیار طولانی و تاریخی دارند و ما در سخت‌ترین مقاطع و دوران تاریخی، همیشه از طرف ایران حمایت شده‌ایم. در مواردی مانند حمله شیمیایی صدام به حلبچه، جمهوری اسلامی ایران اولین کشوری بود که به کمك ما آمد و مردم ما را مورد حمایت قرار داد. همچنین در سال‌های اخیر در زمانی که خطر داعش، کردستان را تهدید می‌کرد ایران کردها را مورد حمایت قرار داد و مانع حضور داعش در این منطقه شد.

در ماه‌های اخیر آمریکا به دنبال همراه کردن کشورها در خصوص تحریم‌های ضدایرانی است. واکنش کردستان عراق به این فشارها چگونه خواهد بود؟

ما در منطقه‌ای زندگی می‌کنیم که پر از تنش و پیچیدگی‌های سیاسی است اما می‌خواهیم در صلح و ثبات زندگی کنیم و با تمام همسایگان خود روابط خوبی داشته باشیم. می‌خواهیم منطقه‌ای داشته باشیم که صلح‌آمیز و باثبات باشد.

امروز همه ما سعی داریم عراق را به کشوری کارآمد تبدیل کنیم که بتواند همسایه خوبی برای ایران و بازیگر مهمی در منطقه باشد و دولت نیز بتواند در چارچوب عراق فدرال، بهترین خدمات را به همه شهروندانش (از جمله مردم منطقه قدرتمند کردستان) بدهد.

بنابراین فکر می‌کنم روابط ما با ایران بسیار مهم است و بسیار خوشحال هستیم وزیر خارجه ایران با ما ملاقات کرده‌اند. اگرچه این اولین دیدار ایشان نیست اما این‌که در چنین شرایط حساسی به کردستان آمده‌اند نشان می‌دهد روابط ما چقدر قوی است و همه طرف‌ها می‌خواهند از این ارتباط بهره ببرند و اطمینان حاصل کنند که روابط سیاسی، امنیتی، اقتصادی و فرهنگی ما تقویت می‌شود. ما تلاش می‌کنیم در کنار دولت عراق، همسایه خوبی برای ایران باشیم.

طالبانی در کنار دانایی‌فر در سفر ظریف به عراق

یادداشت

دستاوردهای سفر ۵ روزه

مریم شریف‌زاده
سیاسی

عراق همواره جایگاه ویژه‌ای در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران داشته و همین مساله باعث شد تا ایران در سال‌های گذشته همواره یار و یاور مردم عراق باشد. در این میان برخی معتقدند روابط اقتصادی دو کشور هنوز جای کار زیادی دارد تا همطراز روابط سیاسی و اجتماعی ایران و عراق باشد و شاید به همین دلیل بود که هفته گذشته گام مهمی از سوی دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران در این زمینه برداشته شد. محمدجواد ظریف هفته گذشته در سفری پنج روزه که با حضور هیات اقتصادی انجام شد به پنج شهر عراق رفت و در همایش‌های اقتصادی متعددی شرکت کرد. از نکات جالب توجه این سفر، استقبال بسیار بالای تجار عراقی برای گسترش روابط تجاری با ایران بود به گونه‌ای که در بعضی از همایش‌های اقتصادی برگزار شده، هیچ صندلی خالی‌ای وجود نداشت و بسیاری از حاضران به صورت ایستاده یا نشسته بر زمین، سخنرانی‌ها را گوش می‌کردند. میزان استقبال تجار عراقی به حدی بود که حتی با وجود این‌که برنامه‌ای برای حضور وزیر خارجه در همایش اقتصادی نجف وجود نداشت، ظریف به دلیل درخواست تجار عراقی در این همایش حضور یافت. علاقه سران و نمایندگان عشایر جنوب عراق برای گرفتن عکس سلفی و یادگاری با وزیر خارجه کشورمان از دیگر نکات مورد توجه در این سفر بود. علی‌رغم همسفر بودن پنج روزه با وزیر خارجه و هیات همراهش، فشردگی برنامه‌ها و ملاقات او با مقامات عراقی، فرصت چندانی برای انجام مصاحبه‌های اختصاصی باقی نمی‌گذاشت به همین دلیل زمان حضور در هواپیما برای سفر از شهری به شهر دیگر، تنها فرصت‌هایی بود که می‌شد به وزیر خارجه و هیات همراهان او دسترسی داشت.

مصاحبه با ایرج مسجدی، سفیر ایران در عراق، غلامرضا انصاری، معاون اقتصادی وزیر خارجه و همچنین گفت‌وگو با برخی اعضای تیم اقتصادی همراه وزیر خارجه، محصول همان هواپیماسواری‌های بین شهری است.

سایه روشن

ارجاع بررسی پالرمو به ۲ کمیسیون مجمع

لایحه الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان‌یافته فراملی (پالرمو) که برای تعیین مصلحت به مجمع ارجاع شده بود در جلسه دیروز مجمع در دستور کار قرار گرفت.

در این جلسه که برخی از اعضای شورای نگهبان، وزیر امورخارجه، رئیس کمیسیون قضایی مجلس و معاون حقوقی رئیس‌جمهور نیز حضور داشتند، پس از طرح دیدگاه‌های مختلف، ادامه بررسی‌ها به کمیسیون‌های سیاسی - دفاعی و حقوق- قضایی محول شد تا نتایج آن در جلسه آتی مجمع مطرح شود و مورد بررسی قرار گیرد. در همین حال احمد توکلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان این‌که قرار است تا شنبه آینده بررسی پالرمو در مجمع به پایان برسد گفت: برای بررسی پالرمو جلسه فوق‌العاده‌ای در روز چهارشنبه تشکیل می‌شود./ ایسنا

هشدار خرازی به اروپا

رئیس شورای راهبردی روابط خارجی با انتقاد از کشورهای اروپایی در راه‌اندازی ساز و کار مالی برای تجارت با ایران گفت: این‌که دولت‌های اروپایی توان حمایت و هدایت شرکت‌های اروپایی را برای همکاری با ایران ندارند، قابل دفاع و پذیرش نیست؛ اگر دولت‌های اروپایی می‌دانستند که بر شرکت‌های خود نفوذی ندارند، چرا با ایران وارد مذاکره شدند؟

سیدکمال خرازی در دیدار با هیاتی از موسسه ایتالیایی امور بین‌المللی (IAI) با بیان این‌که نگاه افکار عمومی ایران به رویکرد اروپا در قبال برجام منفی‌تر شده است تصریح کرد: عملکرد اروپا به این معناست که نمی‌توان به امضای دولت‌های اروپایی اعتماد کرد.

وی با بیان این‌که تن دادن اروپا به فشارهای آمریکا در این مقطع موجب فشارهای بیشتر آمریکا بر اروپا در آینده خواهد شد، افزود: شکست برجام، امنیت اروپا را هم تحت‌الشعاع قرار خواهد داد./ ایرنا